

Godišnji izvještaj 2009

CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI AD

Sadržaj

UVODNA RIJEČ.....	3
Upravni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti	4
Nadzorni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti	4
Vlasnička struktura	4
Članovi Centralnog registra hartija od vrijednosti	5
NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI I AKTIVNOSTI U 2009. GODINI	6
DJELOKRUG PRAVNIH POSLOVA.....	7
Normativna djelatnost Centralnog registra hartija od vrijednosti.....	7
Obrada zahtjeva i naloga u poslovima vođenja registra hartija od vrijednosti	8
OBRAČUN, PORAVNANJE I PRENOS HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	9
Ukupan promet	9
Redovna trgovina	12
Blok poslovi	13
Garantni fond	14
Obračun glavnice i kamate za dužničke hartije od vrijednosti	14
DEPOZITARNI POSLOVI	16
Poslovi depozitara investicionih fondova	16
Dostavljanje izvještaja za fondove	18
Preuzimanje akcionarskih društava.....	18
Utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda i Fonda za restituciju.....	20
INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	21
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2009. GODINU	22
Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2009.	22
Bilans stanja na dan 31.12.2009.....	22
MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	23
RUKOVODSTVO CENTRALNOG REGISTRA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	24

ШТЕДИОНИЦА

СРБИЈА

Uvodna riječ

Tokom 2009. godine globalna finansijska dešavanja značajnije su se reflektovala na domaće tržište, a procjene sa kojima smo se svakodnevno susretali ukazivale su da će stanje u privredi tokom godine biti još teže.

Sagledavajući činjenice vidimo da je u 2009. godini na domaćim berzama ostvaren niži promet u odnosu na prethodnu godinu. Centralni registar je otvorio manji broj vlasničkih računa stranim investitorima što je bilo i za očekivati jer je očigledno i dalje prisutan oprez investitora prilikom donošenja odluka za ulaganje na tržištu kapitala. Tek u posljednjem kvartalu 2009. godine primjetan je lagani porast indeksa uz prisustvo znatno većeg obima trgovine obveznicama u odnosu na trgovinu akcijama.

Tokom cijele prošle godine bio je prisutan veći interes za emisije dužničkih hartija od vrijednosti, tako da su u 2009. godini emitovane i u Centralnom registru upisane obveznice opština Gradiška, Šamac i Bijeljina. 30.06.2009. godine registrovano je svih sedam emisija obveznica Brčko Distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje. Krajem godine javnom ponudom uspješno je završena emisija obveznica Mikrokreditnog društva Sinergija d.o.o. Banja Luka u iznosu od 2,1 milion KM.

Objavljivanje podataka o poslovanju kompanija ukazalo je uglavnom na lošije poslovne rezultate, što je pokazatelj da udar globalne recesije na privredu i dalje ima rastući trend uticaja.

Centralni registar je tokom godine, s obzirom na ukupnu situaciju koja nije bila nimalo obećavajuća, nastojao da sa primjenom određenih mjera doprinese stabilizaciji i oporavku tržišta.

Početak maja 2009. godine počela je da se primjenjuje nova Odluka o visini naknade koja se plaća za usluge Centralnog registra. Ovim aktom je definisana značajno niža naknada za poslove obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti za akcije u visini od 0,015% od vrijednosti posla. Poslovi obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti za dužničke hartije od vrijednosti oslobođeni su plaćanja bilo kakvih naknada Centralnom registru.

U istom periodu, Centralni registar nije naplaćivao naknadu za usluge članstva brokerskim posrednicima i kastodi bankama, a sve u cilju lakšeg prevazilaženja trenutne situacije na tržištu kapitala. Namjera nam je bila da primjenom ovih mjera direktnim učesnicima na tržištu kapitala olakšamo poslovanje i omogućimo da naredni period dočekaju spremnije. Ovo je od strane naših članova ocijenjeno kao pozitivan korak koji je dobrodošao brokerskim posrednicima jer im je omogućeno da ostvare uštede, koje nisu nimalo beznačajne u uslovima otežanog poslovanja.

U daljem nastojanju da doprinesemo ublažavanju posljedica krize Upravni odbor Centralnog registra je donio odluku kojom su, u periodu od početka primjene nove Odluke o visini naknade do kraja 2009. godine, umanjene naknade za obavljanje depozitarnih poslova investicionim fondovima, sa kojima Centralni registar ima ugovore za obavljanje ovih poslova. Navedene izmjene su dovele do smanjenja prihoda Centralnog registra ali uz dobru poslovnu

politiku i dugoročno planiranje, te ostvarenje ušteda angažujući sve unutrašnje resurse, rezultat poslovanja u 2009. godini je dobitak ostvaren iznad okvira zadatih godišnjim planom poslovanja.

U sklopu obavljanja poslova platnog agenta, a na osnovu izvještaja Centralnog registra, na račune 15.029 vlasnika obveznica, Ministarstvo finansija Republike Srpske je isplatilo dio glavnice i pripadajući dio kamate. Ove aktivnosti predstavljaju najbolji dokaz da su obveznice Republike Srpske sigurne, ali i da su sve buduće aktivnosti u vezi sa starom deviznom štednjom neupitne.

Ranije najavljena reforma penzionog sistema i osnivanje penzionih fondova pozitivno bi uticali na stabilizaciju situacije i smanjenje negativnih efekata globalnih finansijskih kretanja, s pozitivnim uticajem na dalji rast obima prometa a time i na intenzivniji oporavak tržišta kapitala. Dalje emisije obveznica Republike Srpske i municipalnih obveznica, te instrumenata tržišta novca koji se javljaju kao novi tržišni materijal svakako će biti podsticaj jačanju i razvoju tržišta kapitala. Za očekivati je da će oporavak biti usporeniji sa postepenim rastom indeksa, a realno je prognozirati značajnije pomake u 2011. godini.

I dalje je neophodno provoditi aktivnosti na unapređenju infrastrukture tržišta kapitala, stvaranju povoljnog okruženja za razvoj tržišta kapitala u Republici Srpskoj i aktivno raditi na privlačenju stranog kapitala. Ovakve aktivnosti će se pozitivno reflektovati na stabilizaciju i dalji razvoj tržišta kapitala Republike Srpske, a samim time će globalna finansijska kretanja imati manje negativnih refleksija na domaće tržište.

Jasminka Đukić,
Direktorica
Centralni registar hartija od
vrijednosti

Upravni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti

Predsjednik

Prof. dr Nikola Mojović, Pravni fakultet Banja Luka

Zamjenik predsjednika

Milka Lukić, Hotel "PALAS" a.d. Banja Luka

Članovi

Božidar Plavljanin, Vlada Republike Srpske, Ministarstvo finansija

Zoran Bera, Banjalučka berza a.d. Banja Luka

Dragan Džinić, Nova banka a.d. Banja Luka

Nadzorni odbor Centralnog registra hartija od vrijednosti

Predsjednik

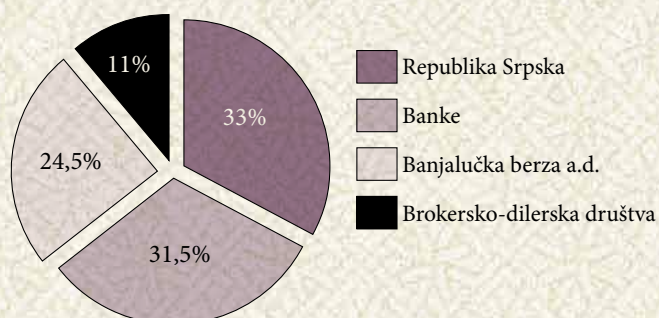
Zamjenik predsjednika

Božana Šljivar, Agencija za osiguranje Republike Srpske

Član

Jovo Radukić, Vlada Republike Srpske, Ministarstvo finansija

Vlasnička struktura

Grafikon 1. Vlasnička struktura Centralnog registra na dan 31.12.2009. godine

Članovi Centralnog registra hartija od vrijednosti

Na dan 31.12.2009. godine Centralni registar je imao 19 članova, od toga 13 berzanskih posrednika i 6 kastodi banaka.

Berzanski posrednici koji imaju status člana Centralnog registra su:

1. ADVANTIS BROKER AD BANJA LUKA
2. BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA
3. BOBAR BANKA AD BIJELJINA
4. EUROBROKER AD BANJA LUKA
5. FIMA INTERNATIONAL AD BANJA LUKA
6. HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA
7. MONET BROKER AD BANJA LUKA
8. NLB RAZVOJNA BANKA AD BANJA LUKA
9. NOVA BANKA AD BANJA LUKA
10. PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK AD SLOBOMIR, BIJELJINA
11. RAIFFEISEN CAPITAL AD BANJA LUKA
12. UNICREDIT BANK AD BANJA LUKA
13. ZEPTER BROKER AD BANJA LUKA

Kastodi banke koje imaju status člana Centralnog registra su:

1. BALKAN INVESTMENT BANK AD BANJA LUKA
2. HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD BANJA LUKA
3. INTESA SANPAOLO BANKA DD BOSNA I HERCEGOVINA
4. NOVA BANKA AD BANJA LUKA
5. RAIFFEISEN BANK DD BIH SARAJEVO
6. UNICREDIT BANK DD MOSTAR

Najznačajniji događaji i aktivnosti u 2009. godini

- 24.02.2009. godine usaglašavanje ISIN oznaka

Centralni registar 24.02.2009. godine je dodijelio međunarodno priznat ISIN kod, koji je usaglašen sa zamjenskom agencijom, svim hartijama od vrijednosti koje su registrovane u Centralnom registru, a pri čemu su usklađeni i CFI kodovi u skladu sa međunarodnim standardom CFI 10962:2001.

- U prvom kvartalu 2009. godine radilo se na tome da se omogućiti provođenje odredbi Pravilnika o izvještavanju i objavljivanju informacija o poslovanju sa hartijama od vrijednosti (Službeni glasnik Republike Srpske broj 123/08 od 26.12.2008. godine).

Aktivnosti su išle u pravcu usklađivanja već postojećih izvještaja i statistika Centralnog registra i izradi novih da bi se u potpunosti ispoštovale odredbe koje se odnose na Centralni registar, a da bi se u potpunosti realizovao novi način izvještavanja i komuniciranja sa Komisijom za hartije od vrijednosti putem EPI sistema.

- U martu mjesecu Centralni registar je sa Centralnom bankom BiH, Glavnom bankom Republike Srpske potpisao Protokol o načinu obavljanja depozitarnih poslova od strane Centralne banke za Centralni registar. Cilj potpisivanja ovog protokola je da se omogućiti raspolaganje sredstvima na računu za obračun i poravnanje odmah po njihovom prilivu. Potpisivanjem ovog protokola omogućava se uvođenje stvarnog DVP i primjena člana 218.

stav 2. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, koji glasi: "Prenos hartija od vrijednosti i novca po osnovu obračuna i poravnanja poslova obavljenih na berzi i drugom uređenom javnom tržištu vrši se istovremeno po principu "isporuka po plaćanju" (delivery versus payment).

- Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-UP-041-1403/09, od 08.04.2009. godine, Centralnom registru je produžena dozvola za obavljanje poslova depozitara investicionih fondova. Dozvola važi do 04.05.2012. godine.

- Od 01.05.2009. godine stupila je na snagu nova Odluka o visini naknade koja se plaća za usluge Centralnog registra, kojom je naknada za poslove obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti značajno smanjena i to:

- za kupoprodajne poslove sa akcijama sa 0,1% na 0,015% od vrijednosti posla,
- za kupoprodajne poslove sa dužničkim hartijama od vrijednosti sa 0,07% na 0% od vrijednosti posla, drugim riječima kupoprodajni poslovi sa dužničkim hartijama od vrijednosti su oslobođeni naknade.

- 30.06.2009. godine registrovano svih sedam emisija dužničkih hartija od vrijednosti emitenta Brčko distrikt BiH.

- Na dan 30.06.2009. godine Centralni registar je imao 20 članova i to 14 članova-berzanskih posrednika i 6 članova-kastodi banaka.

- Po objavljivanju Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicionih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara (Službeni glasnik Republike Srpske broj 75/09 od 17.08.2009. godine), koji je donesen od strane Komisije za hartije od vrijednosti, uslijedile su aktivnosti na prilagođavanju novom načinu izvještavanja Komisije za hartije od vrijednosti od strane depozitara.

- U novembru 2009. godine objavljen je novi Pravilnik o kontnom okviru, sadržini računa u kontnom okviru i sadržini i formi finansijskih izvještaja za investicione fondove (Službeni glasnik Republike Srpske broj 101/09). U tom periodu otpočete su aktivnosti na prilagođavanju izvještaja za fondove odredbama novog Pravilnika.

- Upravni odbor Centralnog registra je u novembru usvojio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obračunu, poravnanju i prenosu hartija od vrijednosti kojim je omogućeno članovima da plaćanje neto dugovanja vrše na dan prenosa hartija od vrijednosti i isplate neto potraživanja.

- Krajem 2009. godine, u periodu trajanja testnog perioda za ovaj način izvještavanja, stvorene su mogućnosti da se traženi izvještaji dostavljaju Komisiji za hartije od vrijednosti putem elektronskog prikupljanja podataka (EPI). Po okončanju testnog perioda, izvještaji depozitara predviđeni Pravilnikom biće prilagođeni za objavljivanje na web stranici Centralnog registra, u skladu sa Uputstvom o sadržaju web stranica ovlašćenih učesnika na tržištu kapitala (Službeni glasnik Republike Srpske broj 29/09).

- U 2009. godini registrovano je 13 obveznica i to:

Sedam emisija obveznica Brčko Distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje;

Tri emisije municipalnih obveznica opština Gradiška, Bijeljina i Šamac; Dvije emisije obveznica Republike Srpske-Ministarstva finansija po osnovu izmirenja obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje i po osnovu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20.05.1992. do 19.06.1996. godine;

Jedna emisija korporativnih obveznica – Mikrokreditnog društva Sinergija Plus d.o.o. Banja Luka.

Djelokrug pravnih poslova

Normativna djelatnost Centralnog registra hartija od vrijednosti

U Centralnom registru 2009. godina je bila normativno vrlo živa, a izrađivani su opši i pojedinačni akti iz oblasti tržišta kapitala, korporativnog upravljanja i radnog prava čije je donošenje u nadležnosti Centralnog registra.

U toku prošle godine doneseni su sljedeći opšti akti:

- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka,
- Odluka o visini naknade koja se plaća za usluge Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banjaluka,
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o pečatima i štambiljima Centralnog registra,

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obračunu, poravnanju i prenosu hartija od vrijednosti,
- Uputstvo o dopuni Uputstva o označavanju hartija od vrijednosti,
- Procedure u prenosu hartija od vrijednosti u postupku privatizacije državnog kapitala ESOP metodom,
- Procedure sistema interne kontrole,
- Procedure rada u postupku registracije hartija od vrijednosti i dodjele ISIN koda,
- Procedure u postupku dostavljanja obavještenja, drugih podataka i informacija za uvrštavanje na web stranicu Centralnog registra.

Centralni registar je aktivno učestvovao i u pripremi izmjena i dopuna Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, a u tu aktivnost su, putem konsultacija unutar kuće, bili uključeni svi sektori.

U toku 2009. godine u Centralnom registru su implementirani

ISO standardi koji se odnose na ISIN i CFI. Pripreme za ovaj posao bile su opsežne i dugotrajne, a obuhvatale su analizu pravnih dokumenata, podataka već registrovanih u bazi, izradu dopunskih akata i obrazaca i zajedničko pravno-informatičko testiranje. Ovom aktivnošću su svjetski standardi u registraciji hartija od vrijednosti uvedeni i na tržište kapitala Republike Srpske.

U izvršenju opštih akata doneseni su i brojni pojedinačni akti i izvršene pravne analize.

Radi usaglašavanja tehničkih pitanja, izrađen je i potpisan Protokol o prenosu hartija od vrijednosti u postupku privatizacije državnog kapitala ESOP metodom sa IRB RS.

Ugovori koje Centralni registar potpisuje sa svojim klijentima kao i ugovori o radu zaposlenih su ažurirani u cilju usaglašavanja s novim propisima i postizanja više pravne sigurnosti.

Izvršena je i pravna analiza i usaglašavanje izvještaja koji se dostavljaju Komisiji za hartije od vrijednosti putem EPI sistema.

Obrada zahtjeva i naloga u poslovima vođenja registra hartija od vrijednosti

Tokom 2009. godine Centralni registar je bio vrlo angažovan na poslovima koji se odnose na emisiju obveznica Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave. U skladu s Uredbom o izmirenju poreskih obaveza putem obveznica Republike Srpske, u trećem kvartalu 2009. godine izvršen je i veliki broj prenosa obveznica sa vlasnika obveznica na Republiku Srpsku. U bazi su ažurirani i nazivi opština radi usklađivanja sa novim Zakonom o teritorijalnoj organizaciji Republike Srpske.

Obim izvršenih operativnih poslova u 2009. godini vidi se iz sljedeće tabele, s tim što je broj obrađenih zahtjeva viši, jer tabela obuhvata samo pozitivno riješene predmete. Upis podataka u registar se vrši po provedenoj kontroli primljenih zahtjeva i pripadajuće dokumentacije. Centralni registar nastoji da vrijeme od prijema zahtjeva do upisa podataka u registar učini što kraćim, a proceduru što jednostavnijom, istovremeno vodeći računa da ovo ne dovede do ugrožavanja pravne sigurnosti. U Centralnom registru se upisuju, vode i čuvaju podaci o hartijama od vrijednosti, vlasnicima, pravima i ograničenjima prava, pravima trećih lica i titularima tih prava, zabranama i ograničenjima prenosa hartija od vrijednosti.

Vrsta zahtjeva i naloga	Pozitivno riješeni
Prva emisija akcija	25
Prva emisija obveznica	5
Naredna emisija obveznica	8
Emisije po osnovu smanjenja kapitala	3
Emisije po osnovu povećanja kapitala	24
Emisije po ostalim osnovama	/
Otvaranje vlasničkih računa	8.353
Izdavanje potvrda o stanju na računu	1.333
Izdavanje knjige i liste akcionara	594
Korekcija podataka o vlasnicima	≈ 15 dnevno
Spajanje računa usljed korekcije podataka	804
Prenos po osnovu naslijeđa	1.087
Prenos po osnovu drugih pravnih poslova	363
Izdavanje izvoda o stanju na računu	≈ 15 dnevno
Povrat hartija s klijent računa na vlasnički račun	≈ 8 dnevno
Upis založnih prava	163
Upis promjene kod založnog prava	152
Brisanje založnih prava	186
Prinudna prodaja založenih hartija od strane Centralnog registra	28
Upis zabrane raspolaganja	286
Brisanje zabrane raspolaganja	26
Prijem u članstvo	2
Isključenje iz članstva	4
Preuzimanja akcionarskih društava	29

Tabela 1. Broj pozitivno riješenih naloga i zahtjeva

U 2009. godini nastavljene su redovne aktivnosti u vezi s naplatom potraživanja od emitentata po osnovu ugovora o registraciji hartija od vrijednosti i vođenju računa emitenta. Dio ranije pokrenutih sudskih postupaka je uspješno okončan tokom 2009. godine sudskim poravnanjem ili presudama u korist Centralnog registra. Imajući u vidu načelo ekonomičnosti i efikasnosti, pokrenuta je i velika akcija u cilju rješavanja sporova, odnosno naplate po izvršnim presudama mirnim putem. Smatramo da je akcija imala uspjeha, jer je jedan dio potraživanja naplaćen bez dugotrajnog parničenja ili pokretanja izvršnog postupka.

Obračun, poravnanje i prenos hartija od vrijednosti

U protekloj 2009. godini prisutan je trend većeg broja registrovanih dužničkih hartija od vrijednosti, obveznica, i smanjenja kako obima redovnog prometa tako i prometa ostvarenog kroz blok poslove.

Redovan promet je smanjen za 25% u odnosu na 2008. godinu i iznosi 85.682.016,72 KM, dok je promet ostvaren kroz blok poslove smanjen za čak 83% i iznosi 19.265.551,96 KM.

Jedino povećanje bilježi promet obveznicama koji je iznosio 30.503.042,42 KM, što je za 160% veće od prometa ostvarenog u prethodnoj godini.

U martu mjesecu Centralni registar je sa Centralnom bankom

BiH, Glavnom bankom Republike Srpske potpisao Protokol o načinu obavljanja depozitarnih poslova od strane Centralne banke za Centralni registar. Cilj potpisivanja ovog protokola je da se omogući raspolaganje sredstvima na računu za obračun i poravnanje odmah po njihovom prilivu, odnosno omogućeno je uvođenje stvarnog DVP i primjena člana 218. stav 2. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Od 01.05.2009. godine stupila je na snagu nova Odluka o visini naknade koja se plaća za usluge Centralnog registra, kojom je naknada za poslove obračuna, poravnanja i prenosa hartija od vrijednosti značajno smanjena i to za:

- kupoprodajne poslove sa akcijama sa 0,1% na 0,015% od vrijednosti posla,
- kupoprodajne poslove sa dužničkim hartijama od vrijednosti sa 0,07% na 0% od vrijednosti posla, drugim riječima kupoprodajni poslovi sa dužničkim hartijama od vrijednosti su oslobođeni naknade.

Navedene izmjene su, uz pad obima prometa hartijama od vrijednosti, dovele do smanjenja

prihoda u ovom dijelu poslovanja Centralnog registra.

Upravni odbor Centralnog registra je u novembru usvojio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obračunu, poravnanju i prenosu hartija od vrijednosti kojim je omogućeno članovima da plaćanje neto dugovanja vrše na dan prenosa hartija od vrijednosti i isplate neto potraživanja.

U cilju efikasnijeg rada Centralnog registra, tokom godine su urađene brojne izmjene i dorade kojima je unapređen rad kako aplikacije za obračun glavnice i kamate tako i aplikacije za praćenje neto dugovanja i neto potraživanja članova Centralnog registra.

Ukupan promet

Ukupan promet, kojeg čine promet po osnovu redovne trgovine i promet po osnovu blok poslova, u periodu 01.01-31.12.2009. godine iznosio je 104.947.568,68 KM.

Uporedni pokazatelji za 2008. i 2009. godinu dati su u tabeli koja slijedi.

	01.01-31.12.2009.	01.01-31.12.2008.	Indeks
Broj transakcija	18.060	30.528	59
Broj hov kojima se trgovalo	275	327	84
Broj prometovanih hov	156.431.409	447.301.687	35
Ostvareni promet	104.947.568,68	236.150.180,80	44

Tabela 2. Ukupan promet u 2008. i 2009. godini

Iz priloženog se vidi da je osim ukupnog prometa, koji je u 2009. godini smanjen za 56% u odnosu na prethodnu godinu, došlo do smanjenja i ostalih pokazatelja a to su:

- broj prometovanih hartija od vrijednosti za 65%,
- broj transakcija za 41%,
- broj hartija od vrijednosti kojima se trgovalo za 16%.

Promet ostvaren putem redovne trgovine iznosi 85.682.016,72 KM što je 82% od ukupno ostvarenog prometa, dok promet ostvaren kroz blok poslove čini 18% ukupnog prometa i iznosi 19.265.551,96 KM.

Koliko je bilo učešće članova Centralnog registra u redovnom prometu, blok poslovima i ukupnom prometu može se vidjeti u tabeli koja slijedi:

Naziv člana	Redovan promet ¹			
	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u redovnom prometu
ADVANTIS BROKER AD	9.982.486,93	4.532.477,48	14.514.964,41	8,47%
BALKAN INVESTMENT BANK AD	7.197.050,82	5.814.482,12	13.011.532,94	7,59%
BOBAR BANKA AD	12.285.851,68	6.822.743,76	19.108.595,44	11,15%
EUROBROKER AD	6.324.467,04	11.855.609,11	18.180.076,15	10,61%
FIMA INTERNATIONAL AD	3.566.001,63	5.444.048,75	9.010.050,38	5,26%
HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD	1.948.632,47	4.046.565,03	5.995.197,50	3,50%
ZEPTEK BROKER AD	8.129.018,05	5.378.240,96	13.507.259,01	7,88%
VOLKSBANK AD	766.246,86	309.939,24	1.076.186,10	0,63%
UNICREDIT BANK AD	935.728,67	486.927,06	1.422.655,73	0,83%
MONET BROKER AD	5.742.158,85	5.135.160,74	10.877.319,59	6,35%
NLB RAZVOJNA BANKA AD	4.050.036,79	7.212.897,49	11.262.934,28	6,57%
NOVA BANKA AD	9.687.951,60	12.620.367,02	22.308.318,62	13,02%
RAIFFEISEN CAPITAL AD	2.752.982,14	3.915.665,45	6.668.647,59	3,89%
PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK AD	1.118.962,06	783.737,28	1.902.699,34	1,11%
UKUPNO BERZANSKI POSREDNICI	74.487.575,59	74.358.861,49	148.846.437,08	86,86%
BALKAN INVESTMENT BANK AD-KASTODI	0,00	0,00	0,00	0,00%
NOVA BANKA AD-KASTODI	43.685,22	1.882,47	45.567,69	0,03%
RAIFFEISEN BANK DD-KASTODI	1.731.306,33	1.111.494,65	2.842.800,98	1,66%
UNICREDIT BANK DD-KASTODI	1.614.661,06	887.119,07	2.501.780,13	1,46%
INTESA SANPAOLO BANKA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00%
HYPO ALPE-ADRIA-BANK AD-KASTODI	7.804.788,52	9.322.661,04	17.127.449,56	9,99%
UKUPNO KASTODI BANKE	11.194.441,13	11.323.157,23	22.517.598,36	13,14%
UKUPNO	85.682.016,72	85.682.018,72	171.364.035,44	100,00%

Tabela 3. Promet po članovima Centralnog registra u 2009. godini

Blok poslovi				UKUPNO			
Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u blok poslovima	Vrijednost kupovine	Vrijednost prodaje	Ukupno	% učešća u ukupnom prometu
1.621.790,58	3.767.917,22	5.389.707,80	13,99%	11.604.277,51	8.300.394,70	19.904.672,21	9,48%
0,00	0,00	0,00	0,00%	7.197.050,82	5.814.482,12	13.011.532,94	6,20%
14.094.000,00	14.094.000,00	28.188.000,00	73,16%	26.379.851,68	20.916.743,76	47.296.595,44	22,53%
0,00	0,00	0,00	0,00%	6.324.467,04	11.855.609,11	18.180.076,15	8,66%
0,00	0,00	0,00	0,00%	3.566.001,63	5.444.048,75	9.010.050,38	4,29%
2.146.126,64	0,00	2.146.126,64	5,57%	4.094.759,11	4.046.565,03	8.141.324,14	3,88%
0,00	0,00	0,00	0,00%	8.129.018,05	5.378.240,96	13.507.259,01	6,44%
0,00	0,00	0,00	0,00%	766.246,86	309.939,24	1.076.186,10	0,51%
0,00	0,00	0,00	0,00%	935.728,67	486.927,06	1.422.655,73	0,68%
569.614,85	569.614,85	1.139.229,70	2,96%	6.311.773,70	5.704.775,59	12.016.549,29	5,73%
834.019,89	834.019,89	1.668.039,78	4,33%	4.884.056,68	8.046.917,38	12.930.974,06	6,16%
0,00	0,00	0,00	0,00%	9.687.951,60	12.620.367,02	22.308.318,62	10,63%
0,00	0,00	0,00	0,00%	2.752.982,14	3.915.665,45	6.668.647,59	3,18%
0,00	0,00	0,00	0,00%	1.118.962,06	783.737,28	1.902.699,34	0,91%
19.265.551,96	19.265.551,96	38.531.103,92	100,00%	93.753.127,55	93.624.413,45	187.377.541,00	89,27%
0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%
0,00	0,00	0,00	0,00%	43.685,22	1.882,47	45.567,69	0,02%
0,00	0,00	0,00	0,00%	1.731.306,33	1.111.494,65	2.842.800,98	1,35%
0,00	0,00	0,00	0,00%	1.614.661,06	887.119,07	2.501.780,13	1,19%
0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00%
0,00	0,00	0,00	0,00%	7.804.788,52	9.322.661,04	17.127.449,56	8,16%
0,00	0,00	0,00	0,00%	11.194.441,13	11.323.157,23	22.517.598,36	10,73%
19.265.551,96	19.265.551,96	38.531.103,92	100,00%	104.947.568,68	104.947.570,68	209.895.139,36	100,00%

¹ Redovan promet obuhvata poslove zaključene na berzi, a za koje Centralni registar vrši obračun i poravnanje.

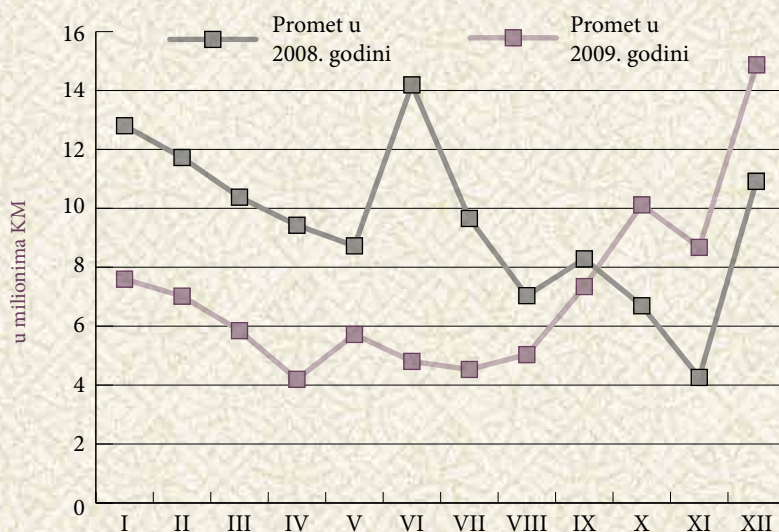
Redovna trgovina

U 2009. godini bilo je 250 dana trgovanja. Ukupan promet po osnovu redovne trgovine iznosio je 85.682.016,72 KM što je za 25% manje u odnosu na prethodnu godinu (114.016.536,61 KM). Kroz 18.050 transakcija trgovalo se sa ukupno 144.245.142 hartije od vrijednosti (akcije i obveznice). Prosječan broj transakcija po trgovini bio je 72 što je za 41% manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je prosječan promet iznosio 342.728,07 KM što je takođe manje u odnosu na prethodnu godinu i to za 25%.

Sljedeća tabela i grafikon ilustruju kretanje koje je bilo prisutno na tržištu kapitala kada je u pitanju redovna trgovina u 2008. i 2009. godini.

Redovna trgovina	01.01-31.12.2009.	01.01-31.12.2008.	Indeks
Broj trgovina	250	248	101
Broj transakcija	18.050	30.483	59
Prosječan broj transakcija po trgovini	72	123	59
Broj hov kojima se trgovalo	274	322	85
Broj prometovanih hov	144.245.142	355.339.326	41
Ostvareni promet	85.682.016,72	114.016.536,61	75
Prosječan promet po trgovini	342.728,07	459.744,10	75

Tabela 4. Redovna trgovina u 2008. i 2009. godini

Grafikon 2. Promet redovne trgovine po mjesecima u 2008. i 2009. godini

Ukoliko posmatramo promet po mjesecima možemo uočiti da su u prvih devet mjeseci prometi znatno manji od prometa u istom periodu prethodne godine. Veći mjesečni prometi ostvareni su samo u zadnjem kvartalu 2009. godine u ukupnom iznosu od 33.628.637 KM što čini 39% prometa ostvarenog putem redovne trgovine u 2009. godini.

U narednoj tabeli data je analiza redovne trgovine po vrstama hartija od vrijednosti.

Vrsta hov	Vrijednost prometa	% od ukupne vrijednosti prometa	Promjena (2009/2008)	Broj prometovanih	% od ukupnog broja prometovanih	Promjena (2009/2008)	Broj transakcija
Akcija	55.178.974,30	64%	-46%	89.630.307	62%	-74%	11.533
Obveznica	30.503.042,42	36%	160%	54.614.835	38%	365%	6517
UKUPNO	85.682.016,72	100%	-25%	144.245.142	100%	-59%	18.050

Tabela 5. Analiza redovne trgovine po vrstama hartija od vrijednosti

Blok poslovi

Promet ostvaren putem blok poslova, u 2009. godini iznosio je 19.265.551,96 KM, što je za 83% manje nego u 2008. godini.

U blok poslovima trgovalo se samo akcijama, a ukupna vrijednost blok poslova čini 18% ukupno ostvarenog prometa.

Svi pokazatelji za blok poslove u 2009. godini su značajno manji u odnosu na prethodnu godinu što se najbolje vidi iz tabele koja slijedi.

Blok poslovi	01.01-31.12.2009.	01.01-31.12.2008.	Indeks
Broj trgovina	9	24	38
Broj transakcija	10	35	29
Prosječan broj transakcija po trgovini	1,11	1,46	76
Broj hov kojima se trgovalo	6	16	38
Broj prometovanih hov	12.186.267	63.624.280	19
Ostvareni promet	19.265.551,96	115.505.779,06	17
Prosječna vrijednost prometa po blok poslu	1.926.555,20	3.300.165,12	58

Tabela 6. Blok poslovi

Garantni fond

U skladu sa Pravilnikom o obračunu, poravnanju i prenosu hartija od vrijednosti i Uputstvom za uplatu i upotrebu garantnog fonda, osnovne i dodatne uplate članova Centralnog registra čine garantni fond.

Upravni odbor Centralnog registra je u 2009. godini dva puta donosio odluku o visini osnovne uplate u garantni fond i to:

- 29.01.2009. godine za period od 01.02. do 31.07.2009. godine u iznosu od 9.500,00 KM po članu;
- 30.07.2009. godine za period od 01.08. do 31.01.2010. godine u iznosu od 7.700,00 KM po članu.

Visina dodatne uplate članova utvrđuje se na mjesečnom nivou, u zavisnosti od iznosa prosječne vrijednosti neto dugovanja člana kao i koeficijenta njegovog mjesečnog neto dugovanja. Posmatrano po članovima najveći iznos dodatne uplate u garantni fond imao je član "Advantis broker" a.d. Banja Luka u novembru mjesecu u iznosu od 173.725,00 KM.

Tokom godine, članovi Centralnog registra su uredno izmirivali novčane obaveze po osnovu neto dugovanja iz zaključenih poslova tako da nije postojala potreba da se koriste sredstva garantnog fonda.

Obračun glavnice i kamate za dužničke hartije od vrijednosti

U 2009. godini registrovano je 13 obveznica i to:

1. Sedam emisija obveznica Brčko Distrikta BiH za izmirenje obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje,
2. Tri emisije municipalnih obveznica (Opštine Gradiška, Bijeljina i Šamac),
3. Dvije emisije obveznica Republike Srpske-Ministarstva finansija (po osnovu izmirenja obaveza po osnovu verifikovanih računa stare devizne štednje i po osnovu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20.05.1992. do 19.06.1996. godine),
4. Jedna emisija korporativnih obveznica (MKD Sinergija Plus d.o.o. Banja Luka)

Sve emitovane obveznice u 2009. godini su kuponske obveznice, čija se otplata vrši kroz amortizacioni plan.

Obračun glavnice i kamate

Broj korporativnih radnji u kojima Centralni registar obavlja poslove obračuna glavnice i kamate je značajno povećan u 2009. godini.

Tabela koja slijedi daje pregled obračuna glavnice i kamate po mjesecima u 2009. godini.

Korporativna radnja	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
Dospjeće glavnice	1	1	-	-	-	1	1	1	2	-	-	1	8
Dospjeće kamate	1	1	-	-	-	2	1	1	9	-	-	5	20

Tabela 7. Obračun glavnice i kamate po mjesecima u 2009. godini

Naredna tabela daje pregled iznosa glavnice i kamate dospjelih za isplatu u 2009. godini, a za koje Centralni registar vrši uslugu obračuna kao i broj vlasnika obveznica za koje je izvršen obračun.

Korporativna radnja	Iznos za Isplatu	Broj vlasnika
Dospijeće glavnice	47.986.522,78	
Dospijeće kamate	6.789.668,43	39.556
Ukupno	54.776.191,21	

Tabela 8. Iznosi glavnice i kamate koji su dospjeli za isplatu

Kao što se iz prethodnih tabela može vidjeti, obračun dospjele glavnice i kamate na obveznice postaje jedan od značajnijih poslova Centralnog registra.

Depozitarni poslovi

Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti broj 01-UP-041-1403/09, od 08.04.2009. godine, Centralnom registru je produžena dozvola za obavljanje poslova depozitara investicionih fondova i ista važi do 04.05.2012. godine.

Na kraju 2009. godine, poslove depozitara Centralni registar je obavljao za 10 zatvorenih investicionih fondova. Poslove utvrđivanja neto vrijednosti imovine Centralni registar obavlja za ukupno osam fondova.

Redovne aktivnosti na utvrđivanju neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske i izradi mjesečnih izvještaja za ove fondove obavljane su i u 2009. godini.

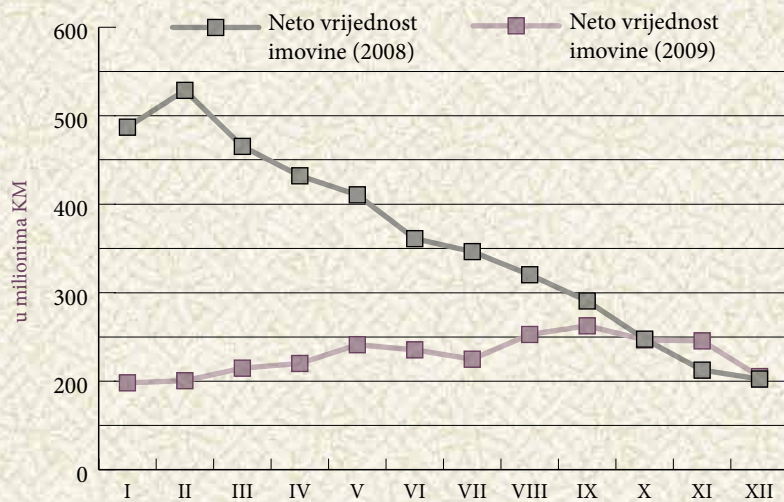
Poslovi depozitara investicionih fondova

Poslove depozitara investicionih fondova, zaključno sa 31.12.2009. godine, Centralni registar je obavljao za ukupno 10 zatvorenih investicionih fondova. Od ovih 10 zatvorenih investicionih fondova, devet njih je nastalo transformacijom iz privatizacionih investicionih fondova, a jedan je osnovan u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima. Ukupna neto vrijednost imovine ovih 10 fondova na dan 31.12.2009. godine iznosila je 205 miliona KM.

U skladu sa važećim propisima, depozitar fonda može obavljati i poslove utvrđivanja vrijednosti imovine fonda. Centralni registar obavlja poslove utvrđivanja vrijednosti imovine fondova za koje su društva za upravljanje ove poslove prenijela na depozitara u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj 92/06). Na osnovu potpisanih ugovora o obavljanju poslova utvrđivanja vrijednosti imovine fonda, na kraju 2009. godine, vršen je obračun za ukupno osam fondova. Za dva fonda vršena je kontrola i potvrđivanje obračuna dostavljenih od strane društava koja upravljaju ovim fondovima.

Na grafikonu koji slijedi dat je uporedni pregled kretanja utvrđenog iznosa neto vrijednosti imovine zatvorenih investicionih fondova za koje je Centralni registar obavljao poslove depozitara u 2008. i 2009. godini.

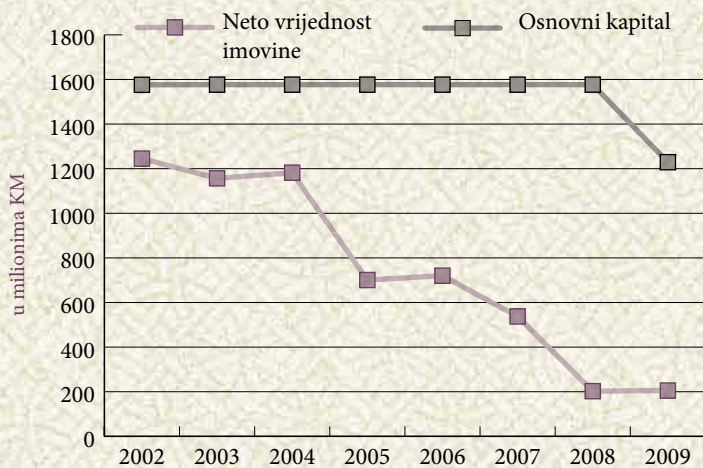

Grafikon 3. Neto vrijednost imovine fondova za koje je Centralni registar obavljao poslove depozitara u 2008. i 2009. godini

Kao što pokazuju podaci dati na grafikonu, u 2009. godini nije došlo do daljeg umanjenja neto vrijednosti imovine fondova, u odnosu na 2008. godinu, već se može uočiti i blagi porast ove vrijednosti. Ovdje bi trebalo napomenuti da su 2008. godine ovi poslovi obavljani za 14, a na kraju 2009. godine za 10 zatvorenih investicionih fondova. U toku 2009. godine, u skladu sa zahtjevima društava za upravljanje, došlo je do raskida ukupno četiri ugovora o obavljanju poslova depozitara zatvorenih investicionih fondova.

Na sljedećem grafikonu dat je pregled kretanja osnovnog kapitala i neto vrijednosti imovine fondova za koje je Centralni registar obavljao poslove depozitara u pojedinim godinama u periodu od 2002. do 2009. godine.

Grafikon 4. Osnovni kapital i neto vrijednost imovine fondova u periodu od 2002. godine do 2009. godine

Do prikazanog smanjenja osnovnog kapitala u 2009. godini, u gornjoj tabeli, došlo je usljed prelaska četiri fonda, ukupne neto vrijednosti 54,5 miliona KM (na dan 31.12.2008. godine) i osnovnog kapitala 350 miliona KM, kod drugih banaka depozitara.

U posmatranom periodu došlo je do značajnog smanjenja neto vrijednosti imovine fondova, na što je, pored situacije na tržištu kapitala, uticala i metodologija za utvrđivanje neto vrijednosti imovine fondova, propisana od strane Komisije za hartije od vrijednosti, koja se primjenjivala u pojedinim periodima. Važeća metodologija za utvrđivanje vrijednosti imovine investicionog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu ili po akciji investicionog fonda primjenjuje se od decembra 2007. godine.

Dostavljanje izvještaja za fondove

I u 2009. godini, u skladu sa važećim propisima, izvještaji za fondove dostavljani su društvima za upravljanje, nadzornim odborima fondova i Komisiji za hartije od vrijednosti.

Za potrebe Portala tržišta kapitala dostavljani su sljedeći mjesečni izvještaji:

1. Izvještaj o neto sredstvima - bilans stanja za investicioni fond,
2. Izvještaj o nerealizovanim dobitcima (gubicima) investicionog fonda,
3. Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda po vrstama imovine,
4. Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – akcije,
5. Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – obveznice,
6. Izvještaj o strukturi ulaganja investicionog fonda – druge hartije od vrijednosti.

Po objavljivanju Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicionih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara (Službeni glasnik Republike Srpske broj 75/09), koji je donesen od strane Komisije za hartije od vrijednosti, uslijedile su aktivnosti na prilagođavanju novom načinu izvještavanja Komisije od strane depozitara. Krajem 2009. godine, u periodu trajanja testnog perioda za ovaj način izvještavanja, stvorene su mogućnosti da se traženi izvještaji dostavljaju Komisiji putem elektronskog prikupljanja podataka (EPI). Po okončanju testnog perioda, izvještaji depozitara predviđeni Pravilnikom biće prilagođeni za objavljivanje na web stranici Centralnog registra, u skladu sa Uputstvom o sadržaju web stranica ovlašćenih učesnika na tržištu kapitala (Službeni glasnik Republike Srpske broj 29/09).

Preuzimanje akcionarskih društava

Centralni registar obavlja aktivnosti u vezi sa provođenjem postupka preuzimanja akcionarskih društava u skladu sa Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava (Službeni glasnik Republike Srpske broj 65/08 i 92/09). U oktobru 2009. godine stupile su na snagu izmjene i dopune Zakona o preuzimanju akcionarskih društava. Najvažnije izmjene Zakona odnose se na ostvarivanje prava prinudne prodaje i prinudne kupovine u postupku preuzimanja akcionarskog društva, te su u vezi s tim počele aktivnosti na prilagođavanju Procedura rada u postupku preuzimanja akcionarskog društva u skladu sa Uputstvom o načinu ostvarivanja prava prinudne prodaje i prinudne kupovine u postupku preuzimanja akcionarskog društva

(Službeni glasnik Republike Srpske broj 112/09) donesenim od strane Komisije za hartije od vrijednosti.

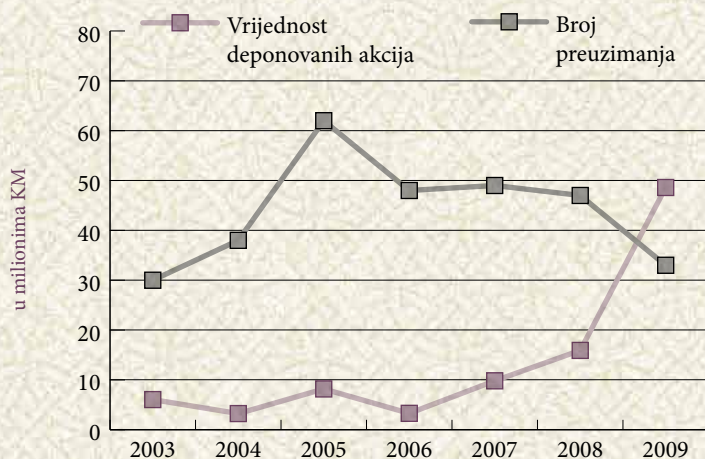
U toku 2009. godine završena su ukupno 33 postupka preuzimanja akcionarskih društava, a u tim postupcima 940 akcionara deponovali su svoje akcije. Ukupna vrijednost deponovanih akcija iznosila je 48,60 miliona KM.

U tabeli koja slijedi dat je pregled podataka o preuzimanju akcionarskih društava u periodu od 2003. godine do 2009. godine.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ukupno
Broj preuzimanja	30	38	62	48	49	47	33	307
Broj akcionara koji su prihvatili ponudu za preuzimanje	1.131	2.250	2.475	926	2.143	1.475	940	11.340
Vrijednost deponovanih akcija (u milionima KM)	6,06	3,25	8,19	3,30	9,82	15,92	48,60	95,13

Tabela 9. Podaci o preuzimanju akcionarskih društava u periodu od 2003. godine do 2009. godine

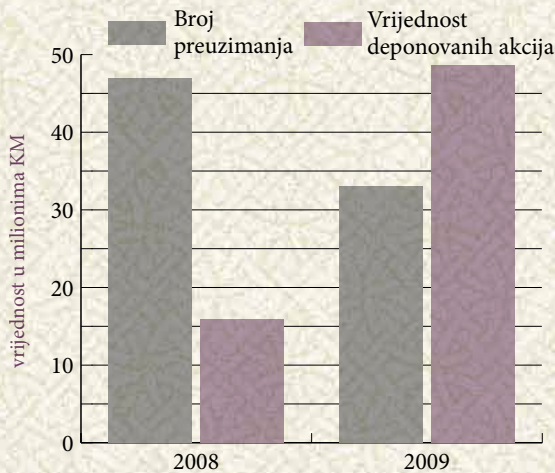
Na grafikonu koji slijedi dat je pregled podataka o preuzimanju akcionarskih društava u periodu od 2003. godine do 2009. godine.

Grafikon 5. Broj preuzimanja i vrijednost deponovanih akcija u periodu od 2003. godine do 2009. godine

U 2009. godini došlo je do značajnog rasta vrijednosti deponovanih akcija koji je ostvaren na osnovu vrijednosti preuzimanja akcionarskog društva NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka, gdje je vrijednost deponovanih akcija iznosila 38,46 miliona KM.

Na sljedećem grafikonu dati su uporedni podaci o broju završenih preuzimanja i vrijednosti deponovanih akcija u 2008. i 2009. godini.

Grafikon 6. Broj preuzimanja i vrijednost deponovanih akcija u 2008. i 2009. godini

Podaci o preuzimanjima akcionarskih društava za koje su postupci preuzimanja u toku, kao i o završenim preuzimanjima akcionarskih društava objavljuju se na web stranici Centralnog registra, kako je to predviđeno i Uputstvom o sadržaju web stranica ovlaštenih učesnika na tržištu kapitala (Službeni glasnik Republike Srpske broj 29/09).

Utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda i Fonda za restituciju

Poslove depozitara, koji podrazumijevaju utvrđivanje neto vrijednosti imovine za Akcijski fond Republike Srpske i Fond za restituciju Republike Srpske, Centralni registar obavlja od 2007. godine. S obzirom na kontinuitet u obavljanju poslova depozitara za ove fondove, i u 2009. godini mjesečno je vršeno utvrđivanje vrijednosti imovine i obaveza, kao i izračunavanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske.

Ove redovne aktivnosti obavljane su u skladu sa Uredbom o metodologiji za utvrđivanje neto vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 95/06, 2/07, 7/07 i 120/08) koja predviđa da izračunavanje neto vrijednosti imovine fondova obavlja Centralni registar, koji vrši i poslove depozitara fondova.

Za potrebe utvrđivanja vrijednosti imovine Akcijskog fonda Republike Srpske i Fonda za restituciju Republike Srpske redovno je vršeno usklađivanje portfelja fondova sa promjenama nastalim na osnovu povećanja i smanjenja osnovnog kapitala, registracije i brisanja emitenata, te podjele ili spajanja emitenata iz portfelja fondova. U vezi sa ovim, kao posebno pitanje nametnulo se brisanje, iz portfelja fondova, onih emitenata u kojima je završen postupak stečaja. Naime, zbog postojanja određenog vremenskog perioda od brisanja ovih emitenata iz sudskog registra do završetka procedure brisanja istih iz Registra emitenata koji se vodi kod Komisije za hartije od vrijednosti i iz Centralnog registra, ti emitenti se u određenom vremenskom periodu nalaze u portfeljima fondova iako su iz sudskog registra brisani. Po okončanju cjelokupnog postupka brisanja ovih emitenata oni se brišu i iz portfelja fondova za koje Centralni registar obavlja depozitarne poslove.

Tokom 2009. godine Nadzornom odboru Investiciono-razvojne banke Republike Srpske mjesečno su dostavljani prilozi i izvještaji kojima se dokumentuje način utvrđivanja vrijednosti imovine fondova, kao i izvještaji koji se odnose na strukturu ulaganja fondova i izvještaji o izračunavanju neto vrijednosti imovine fondova i neto vrijednosti po udjelu/akciji.

Informacione tehnologije

Planirane strateške aktivnosti za 2009. godinu su i realizovane.

Kontinuirano se radilo i na upoznavanju sa novim tehnologijama potrebnim za izradu novih softverskih rješenja, a i za naredni period se planira nastaviti sa kontinuiranim praćenjem novih verzija softverskih alata kao i pružavanje podrške za postojeće alate koji se koriste u Centralnom registru.

Potreba za svakodnevnim poboljšanjem sigurnosti podataka u sistemu Centralnog registra uslovljava neophodno praćenje novosti na tržištu, čemu je data posebna pažnja. U skladu sa tim kod zaštite od neovlaštenih pristupa sistemu, prema ustaljenim procedurama, uvedene su nove verzije antivirusne zaštite.

Kod redovnih nabavki licenciranog softvera ove godine je izabran OVS način licenciranja kao najprikladniji za buduća proširenja i nove verzije softvera, a u sklopu ovih aktivnosti nabavljene su licence prema trenutnim zahtjevima i potrebama. Poslije urađenih priprema za legalizaciju licenci napravljen je Windows Live ID i prihvaćeni svi uslovi za licence.

Posebno treba naglasiti aktivnosti u vezi usaglašavanja ISIN oznake prema standardima, prelazak na nove ISIN oznake koje obezbjeđuju jedinstvenost hartija na tržištu i uspostavljenju komunikacija sa ANNA-om. Takođe je uspješno odrađeno usaglašavanje postojećih CFI oznaka prema važećim standardima.

Poslovi u vezi sa pripremom i prilagođavanjem izvještaja, koji se dostavljaju Komisiji za hartije od vrijednosti na nov način putem elektronskog prikupljanja podataka (EPI), a u vezi sa poslovima unutar sektora za obračun i poravnanje, poslova vezanih za sektor depozitara i poslova unutar pravnog sektora, mogli bi se izdvojiti kao najobimnija aktivnost u 2009. godini.

Sve pripremne radnje za eventualno priključenje na SWIFT su urađene u skladu sa planom, odnosno prikupljene su sve potrebne informacije za implementaciju optimalnog rješenja za potrebe poslovanja u Centralnom registru.

Tokom godine donesena je odluka da se web i mail serveri prenesu u prostorije Centralnog registra. Izvršene su pripreme unutar Centralnog registra i sa provajderom, instalacije web i mail servera, testiranje rada, uspostavljanje i migracija web i mail servera, podešavanje konekcije sa novim Mail serverom i obezbijedeno je redovno održavanje. U skladu sa dogovorima preuzeti su i poslovi administracije WEB stranice. Uvedena su poboljšanja kod poslova pružanja usluga pristupa internetu.

Tokom godine rađene su dorade i podešavanja softvera razvijenih u Centralnom registru prema datim zahtjevima. Takođe su se vršile redovne aktivnosti u vezi sa administracijom, održavanjem i redovnim backupom svih baza, kao i administracija i održavanje informacionih sistema uz praćenje i održavanje rada sistema i mreža.

Poslovi vezani za podršku članovima i drugim sektorima kod rada na aplikaciji na svakodnevnom poslovima su se obavljali u skladu sa potrebama. Rad sa članovima i potrebne obuke odvijale su se uobičajenom dinamikom.

Administracija i održavanje postojeće hardverske opreme, nabavka nove opreme uz zamjenu stare, sa svim potrebnim instalacijama i prilagođavanjima tekli su planiranom dinamikom, kao i sve potrebne tehničke intervencije.

Pored planiranih operativnih aktivnosti i tehničkih intervencija, na kojima se radilo u 2009. godini, bilo je i vanrednih aktivnosti i sve su uspješno odrađene. Od vanrednih aktivnosti, izdvojili bi prilagođavanje CSD sistema novoj verziji sistema Berze, pri čemu je vršena instalacija nove verzije Data Feed baze za praćenje trgovanja na Berzi.

Godišnji izvještaj za 2009. godinu

Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2009.

Opis	2008. (BAM)	2009. (BAM)
Poslovni prihodi	2.481.885	2.280.690
Poslovni rashodi	2.312.100	1.966.647
Finansijski prihodi	128.938	159.762
Finansijski rashodi	0	0
Ostali prihodi	335.155	323.530
Ostali rashodi	493.010	463.540
Ukupni prihodi	2.945.978	2.763.982
Ukupni rashodi	2.805.110	2.430.187
NETO DOBITAK	88.386	276.790

Tabela 10. Bilans uspjeha (1 EUR = 1,955830 BAM)

Bilans stanja na dan 31.12.2009.

Opis	2008. (BAM)	2009. (BAM)
AKTIVA		
Stalna imovina	274.260	255.528
Tekuća imovina	4.235.556	4.601.494
UKUPNA AKTIVA	4.509.816	4.857.022
PASIVA		
Kapital	2.687.514	2.964.304
Dugoročna rezervisanja	794.869	792.103
Obaveze	1.027.433	1.100.615
UKUPNA PASIVA	4.509.816	4.857.022

Tabela 11. Bilans stanja (1 EUR = 1,955830 BAM)

Reviziju finansijskog izvještaja za 2009. godinu izvršila je revizorska kuća, izabrana od strane skupštine akcionara Centralnog registra.

Preduzeće za reviziju i konsalting, Petra Preradovića 21, 78000 Banja Luka
Tel/fax: +387 51 348 480, e-mail: vral@inecco.net

Mišljenje nezavisnog revizora

*Nadzornom odboru i Skupštini akcionara
Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banjaluka*

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2009. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za navedenu godinu, te značajne računovodstvene politike i napomene uz finansijske izvještaje.

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim propisima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Naša odgovornost je da na osnovu obavljene revizije izrazimo mišljenje o prezentovanim finansijskim izvještajima. Finansijski izvještaji Preduzeća za period koji se završava na dan 31. decembra 2008. godine su bili predmet revizije koju je radio "Vralaudit" d.o.o. Banjaluka, koji je izrazio pozitivno mišljenje.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 36/09) i Pravilnikom o reviziji finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 120/06), koji nalažu da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje ispitivanje dokaza, na bazi provjera putem uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Revizija takođe uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka na dan 31.12.2009. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja, promjene u kapitalu i tokove gotovine, za period od 01.01. do 31.12.2009. godine. U skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama 2 i 3 uz finansijske izvještaje.

Banja Luka, februar 2010. godine

"Vralaudit" d.o.o.

Mr Miloš Marčeta,
Ovlašćeni revizor

Rukovodstvo Centralnog registra hartija od vrijednosti

Jasminka Đukić,
Direktorica

Biljana Čubrilović,
Rukovodilac Sektora
obračuna i poravnanja

Dragica Lakić,
Rukovodilac Sektora
pravnih poslova

Nevenka Lero,
Rukovodilac Sektora
depozitarnih poslova

Divna Bosiočić,
Rukovodilac Sektora
informativnih
tehnologija

Slavica Verčević,
Rukovodilac Sektora
finansijsko
računovodstvenih
poslova

CENTRALNI REGISTAR HARTIJA OD VRIJEDNOSTI AD
Banja Luka • Republika Srpska
osnovan / founded 2001

BOSNA I HERCEGOVINA / REPUBLIKA SRPSKA
78000 BANJA LUKA, Bana Milosavljevića 6
tel: +387 51 223 710; faks: 223 718
info@crhovrs.org • www.crhovrs.org